

Pisarnica Parlamenta FBiH

From: sekretar@dpfbih.ba
Sent: 4. juni 2024 11:12
To: Tomislav Martinović; Nezim Alagić; kabinet predsjedavajućeg; Sladjan Ilić; Damir Džeba; Izmir Hadziavdić; ured predsjedatelja
Cc: Aldin Šljivo; Pisarnica Parlamenta FBiH
Subject: Dopis i molba za DNFBiH
Attachments: dopis DPFBiH molba za DNFBiH.docx; dopis DPFBiH podrška DNFBiH.docx; 3000-23 Podrška Nacrtu zakona-Filozofski fakultet-odsjek za psih.pdf; Feniks-podrška.pdf; HPD psiholozi BiH.pdf; Inicijativa Sindikat radnika u zdravstvu KS.pdf; Pismo podrške-Savez socijalnih radnika.pdf; Pismo podrške DPRS.pdf; pismo podrške Mensana.pdf; Pismo podrške SPUBiH.pdf; Pismo podrške, Sveučilište Mostar.pdf; Podrška udruženja dječijih psihijatar.pdf; Podrška, Brčko distrikt.pdf; UPUBiH za Društvo psihologa.doc

Poštovani,

U prilogu Vam šaljem dopis o podršci Zakona o psihološkim djelatnostima te molbu za prisustvo sjednici.

Unaprijed vam se zahvaljujemo.

S poštovanjem,

Sekretar DPFBiH

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 04-06-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02-	02-	3000	23

**Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Parlament FBiH
Hamdije Kreševljakovića br.3
71 000 Sarajevo, BiH**

Broj: 34/24

Sarajevo, 04. 06. 2024. godine

n/r Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

cc: Nezim Alagić, potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

Sladan Ilić potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

Damir Džeba, potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

Izmir Hadžiavdić, sekretar Doma naroda Parlamenta Federacije BiH

Predmet: Molba za omogućavanje prisustva delegacije Društva psihologa Federacije Bosne i Hercegovine nastavku 8. sjednice Doma Naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine zakazanoj za četvrtak 06.06.2024. godine sa početkom u 12 sati.

Poštovani predsjedavajući Doma Naroda Parlamenta Federacije BiH, gospodine Martinović, obzirom da je na Dnevni red nastavka 8. sjednice Doma Naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, zakazane za četvrtak 06.06.2024. godine sa početkom u 12 sati, ponovo uvrštena tačka **Nacrt Zakona o djelatnosti psihologa Federacije Bosne i Hercegovine**, smatramo da je od veoma velike važnosti prisustvo sjednici članova i članica Društva psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine kao krovne strukovne organizacije psihologa koji se stavljaju na raspolaganje sa svim svojim kadrovskim, stručnim i profesionalnim resursima u pružanju adekvatnih informacija, pojašnjenja i obrazloženja vezano za sam tekst predloženog Nacrta Zakona o djelatnosti psihologa. Stoga vas molimo da nam svojim pozivom na sjednicu omogućite da se obratimo uvažanim zastupnicama i zastupnicima i odgovorimo na sva eventualna pitanja. Sjednici bi prisustvovao dr.psy.sc. Remzija Šetić, član DPFBiH.

Unaprijed zahvalni,

Predsjednica DPFBiH:
Doc.dr.Mitra Mirković-Hajdukov
061168732
miramh.psih@gmail.com

Predsjednica UODPFBiH

Diana Ridić

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Hamdije Kreševljakovića br.3

71 000 Sarajevo, BiH

Broj: 33/24

Sarajevo, 04. 06. 2024. godine

n/r Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

Svim delegatima Doma Naroda

Predmet: Pismo podrške usvajanju Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovane zastupnice i zastupnici,

Na 10. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta FBiH koja je održana 4.3.2024. godine usvojen je nacrt Zakona o djelatnosti psihologa FBiH. Sami ste sudjelovali u raspravi koja je otvorena u Domu naroda Parlamenta FBiH. Obraćamo vam se sa molbom za podršku ovom nacrtu jer je donošenje ovog zakona od krucijalnog značaja za uređenje struke. Psihološka struka posljednjih decenija u cijelom svijetu, pa i kod nas dobiva na značaju. Neuređeno ovo područje omogućava pojedincima da slobodno i nekontrolirano djeluju i time na direktan ili indirektan način negativno utiču na dobrobit pojedinca i zajednice. Takvim slučajevima smo svi svjedočili u skorijoj prošlosti. Svakodnevno se susrećemo sa potrebom uključivanja sve više psihologa u različita područja našeg društva, posebno zbog sve češćih suočavanja sa posljedicama nasilja u društvu.

Krajnji cilj naše struke, i u konačnici donošenja Zakona, je razvoj i primjena psiholoških principa, znanja, modela i metoda na etičan i naučan način kako bi se potaknuo razvoj, blagostanje i učinkovitost pojedinaca, grupa, organizacija i društva. Vrijeme je da se postave visoki standardi rada i razvoja struke. Bilo kakvo odugovlačenje i nereguliranje ove oblasti, nas vodi u pravcu nekontroliranog djelovanja pojedinaca i grupa koji je za društvenu zajednicu poguban. U svjetlu čitave serije nemilih događaja koji su se u FBiH nedavno dogodili nam je jasno koliko iza susjednih zemalja i Evrope kasnimo u razvoju, valorizaciji i implementaciji postulata psihološke struke, od samog obrazovanja pa do regulisanja rada psihologa.

Napominjemo da psiholozi nemaju bilo kojim propisom uređenu struku, nemaju propisan program pripravničkog staža, propisan i uređen način polaganja stručnog ispita, niti adekvatnu instituciju za izdavanje licenci za rad, nadgledanje i ocjenjivanje rada psihologa. To predstavlja poseban problem kod zapošljavanja mladih kolegica i kolega, te se ne rijetko na radna mjesta predviđena za psihologe primaju osobe nedovoljno kompetentne i drugih stručnih zvanja.

Ovim nacrtom Zakona ne osporava se pravo bilo kome da u okviru svojih kompetencija, i u skladu sa kompetencijama navedenim u suplementu diplome, svoje stečene vještine i kompetencije primjenjuje i odgovorno djeluje na radnim mjestima gdje je predviđeno zapošljavanje sa stručnim zvanjem koje ima. Ovim Zakonom se ne zadire u bilo koju drugu struku, niti se osporava bilo koja diploma sa akreditovanih Univerziteta u Bosni i Hercegovini, niti diploma nostrificiranih na području Bosne i Hercegovine, nego se isključivo i jasno definira djelatnost psihologa

U skladu sa svim gore navedenim, kao jedino krovno strukovno udruženje psihologa na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, koje zajedno sa Društvom psihologa Republike Srpske i Društvom psihologa Brčko Distrikta čine Savez društava psihologa Bosne i Hercegovine, osjećamo dužnost i potrebu da uputimo naše urgencije i bezrezervnu podršku inicijativi usvajanja nacrta Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U prilogu ovog dopisa šaljemo 12 dopisa/pisama podrške od relevantnih institucija i udruženja iz susjedne Hrvatske i cijele Bosne i Hercegovine:

- Pismo podrške Društva psihologa Republike Hrvatske
- Pismo podrške Društva psihologa Republike Srpske
- Pismo podrške Društva psihologa Brčko distrikta
- Pismo podrške Udruženja psihijatara BiH
- Pismo podrške Udruženja dječijih i adolescentnih psihijatara BiH
- Pismo podrške Saveza psihoterepijskih udruženja BiH
- Pismo podrške Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Sarajevu
- Pismo podrške Filozofskog fakulteta, Sveučilišta u Mostaru
- Pismo podrške Sindikata radnika zaposlenih u zdravstvu Kantona Sarajevo
- Pismo podrške Saveza socijalnih radnika FBiH
- Pismo podrške Udruženja korisnika usluga mentalnog zdravlja Menssana-Sarajevo
- Pismo podrške Udruženja korisnika usluga mentalnog zdravlja Feniks-Tuzla

Unaprijed zahvalni DPFBiH,

Predsjednica DPFBiH:

Doc.dr.psy.sc. Mitra Mirković-Hajdukov

miramh.psih@gmail.com

S poštovanjem,

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJAK ZA PSIHOLOGIJU
02-11/2-1

Sarajevo, 11. 1. 2024. godine

Primljeno:		17-01-2024	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	-02-	3000	123

Vlada Federacije BiH
Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
Predstavnički dom Parlamenta FBiH

PREDMET: Podrška Odsjeka za psihologiju Nacrtu zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine i što hitnijem provođenju svih daljnjih procedura potrebnih za konačno usvajanje Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Odsjek za psihologiju Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta već dugi niz godina sa velikom pažnjom i interesovanjem prati, podržava i aktivno učestvuje u inicijativama i procesima koji kao očekivani ishod imaju donošenje zakona kojim će se regulirati djelatnost psihologa u Bosni i Hercegovini. Iz navedenih razloga članovi i članice Odsjeka za psihologiju su posebno obradovani činjenicom da je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 22.12.2023. godine u Sarajevu, a na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, utvrdila Nacrt zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH).

Prepoznajući vrlo važnim sva istaknuta obrazloženja o relevantnosti i opravdanosti donošenja ovog Zakona, koja je u svom zaključku iznio Predlagač (<https://fbihvlada.gov.ba/bs/utvrden-nacrt-zakona-o-djelatnosti-psihologa-u-fbih>), članovi i članice Odsjeka za psihologiju žele skrenuti pažnju i na to da je iz ove pozicije u kojoj se svi trenutno nalazimo jedino efikasno i opravdano istrajati na uspostavljanju jasnog pravnog okvira za obavljanje djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine. Smatramo opravdanim vjerovati da se samo na ovaj način najefikasnije može riješiti niz od ranije detektovanih problema u ovoj oblasti, zaštititi korisnike psiholoških usluga i njihove pružaoce, te unaprijediti kvalitet samih usluga.

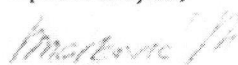
Posebno želimo istaći da će se preciznom pravnom regulacijom djelatnosti u ovoj oblasti obezbijediti očuvanje i unapređenje ugleda struke psihologa te unapređenje dostojanstvenog i odgovornog profesionalnog ponašanja naših kolegica i kolega, naših studentica i studenata koje pripremamo za izlazak na tržište rada, uz poštivanje propisa iz oblasti djelatnosti psihologa, pravila struke te etičkog kodeksa psihologa.

Imajući sve navedeno u vidu, mi, članovi i članice Odsjeka za psihologiju pružamo svoju punu podršku inicijativama usmjerenim što hitnijem provođenju svih daljnjih procedura potrebnih za konačno usvajanje Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH, i izražavamo svoju

spremnost da stavimo svoje stručne kapacitete na raspolaganje u pripremi konačnog prijedloga ovog Zakona.

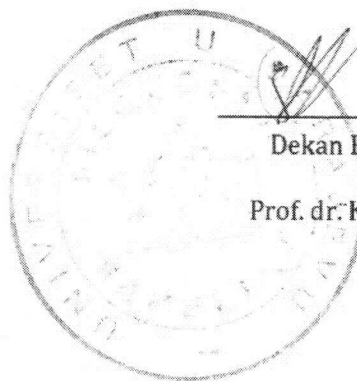
Članovi i članice Odsjeka jednoglasni su u podržavanju inicijative donošenja Zakona o psihološkoj djelatnosti.

S poštovanjem,

Rukovoditeljica Odsjeka za psihologiju

Prof. dr. Mirna Marković

Dekan Fakulteta

Prof. dr. Kenan Šljivo

UDRUŽENJE ZA UZAJAMNU POMOĆ U DUŠEVNOJ NEVOLJI „FENIKS“ TUZLA

Izeta Sarajlića 20
75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina

Tel/fax: +387 (0)35 226-577
e-mail/Skype: info@tkfenix.ba

Naš znak: 004/24

ID broj: 4209341230005

<http://tkfenix.ba>

Društvo psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Gajev trg 4;

71000 Sarajevo

Predmet: Pismo podrške inicijativi za donošenje Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Ovim putem se obraćamo Vama, Ministarstvu za socijalnu politiku FBiH, Vladi Federacije BiH i svim zastupnicima u oba Doma parlamenta Federacije BiH u cilju pružanja bezrezervne podrške inicijativi za donošenje Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Mi, kao udruženje koje okuplja korisnike usluga u području mentalnog zdravlja, želimo ukazati na važnu ulogu psihologa u dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji korisnika usluga mentalnog zdravlja, i smatramo da će uređenje psihološke struke doprinijeti poboljšanju pružanja usluga korisnicima, dati im sigurnost u adekvatnu psihološku uslugu, posebno u kontekstu sprječavanja zloupotreba i lažnog predstavljanja, gdje se osobe koje nisu stručne predstavljaju kao psiholozi, nanoseći time direktnu štetu korisnicima usluga ali i društvu u cjelini.

Želimo naglasiti koliki značaj ima zakonska regulacija i uređenje psihološke struke, posebno u kontekstu odredaba koje se nalaze u tekstu predloženog Nacrta zakona o djelatnosti psihologa a tiču se očuvanja i unapređenja mentalnog zdravlja svih građana, i odnose se na zaštitu korisnika usluga i pružanje stručnih usluga od strane adekvatno obrazovanih psihologa te predviđenih zakonskih mjera za sve one psihologe koji nesavjesno i nestručno obavljaju svoju

UDRUŽENJE ZA UZAJAMNU POMOĆ U DUŠEVNOJ NEVOLJI „FENIKS“ TUZLA

Izeta Sarajlića 20
75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina

Tel/fax: +387 (0)35 226-577
e-mail/Skype: info@tkfenix.ba

Naš znak: 004/24

ID broj: 4209341230005

<http://tkfenix.ba>

djelatnost. Standardi rada psihologa moraju biti usklađeni sa evropskim standardima, a psihološka djelatnost treba biti zakonski uređena, što bi omogućilo pojačan nadzor nad njihovim radom i pružanje kvalitetnije usluge nama korisnicima.

Zbog svega navedenog, dajemo bezrezervnu podršku ovoj inicijativi i stavljamo se na raspolaganje u svim daljim procedurama tokom usvajanja i implementacije Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH.

U nadi da će predloženi Nacrt zakona o djelatnosti psihologa biti usvojen od strane zastupnika oba Doma parlamenta FBiH.

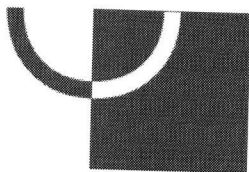
S poštovanjem,

Vahid Đulović

Predsjednik Udruženja

Tuzla, 24.01.2024.godine

Hrvatsko
Psihološko
Društvo

Hrvatsko psihološko društvo
Lavoslava Švarca 20
10 000 Zagreb
Mob 091 231 2733
www.psihologija.hr
hpdcpa@gmail.com

Broj: 2/2024
Zagreb, 10. siječnja 2024.

Društvo psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine
Gajev trg 4
71000 Sarajevo

Premet: Pismo podrške inicijativi za donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

S obzirom na našu zajedničku predanost promicanju europskih vrijednosti i standarda u području psihološke djelatnosti, želimo izraziti podršku vašim naporima u donošenju Zakona o psihološkoj djelatnosti koji će osnažiti i unaprijediti položaj psihologa u vašoj zemlji.

Naša iskustva u Hrvatskoj nakon donošenja sličnog zakona svjedoče o važnosti takvog pravnog okvira u jačanju struke i pružanju kvalitetnijih usluga svim građanima.

Uvođenje jasnih smjernica za obrazovanje, licenciranje i etičko ponašanje psihologa osiguralo je visoke standarde u pružanju psiholoških usluga, osiguravajući poštovanje prava korisnika psiholoških servisa. Tim potezom osnaženo je i povjerenje građana u psihološku struku što je od izuzetne važnosti u ovim složenim vremenima kada smo suočeni s nizom prirodnih i ljudskih katastrofa.

Donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti je kroz svoje postavljene jasne smjernice za obrazovanje psihologa, također omogućilo i jaču podršku sudjelovanju u kvalitetnim znanstvenim istraživanjima na europskoj znanstvenoj sceni u području psihologije koja su doprinijela unaprjeđenju dijagnostičkih i terapijskih pristupa, te razumijevanju društvenih i kulturnih aspekata mentalnog zdravlja.

Jasnim smjericama za rad i razvoj psihologa došlo je i do poticanja suradnje između psihologa i drugih stručnjaka što je dovelo do promicanja inkluzivnosti, te načela socijalne pravde u pristupu psihološkim uslugama, osiguravajući na taj način raznolikost stručnjaka i prilagođene pristupe za različite zajednice s posebnim naglaskom na smanjenje nejednakosti u pristupu psihosocijalnim servisima i razvoj integriranih pristupa u rješavanju kompleksnih društvenih problema i programa prevencije kao i pružanja interdisciplinarnе podrške svim ranjivim skupinama u našem društvu.

Zakon o psihološkoj djelatnosti je kroz svoje propisane norme omogućio poticanje razvoja obrazovnih programa koji su usklađeni s europskim propisima kako bi se osigurala visoka razina stručnosti psihologa, otvarajući vrata kontinuiranom usavršavanju i prilagodbi novim spoznajama u području psihologije te međunarodnoj razmjeni znanja između stručnjaka.

Integracija europskih standarda omogućila je psiholozima u Hrvatskoj pristup najnovijim metodama i tehnikama, što je rezultiralo poboljšanom kvalitetom usluga prema građanima i zajednicama.

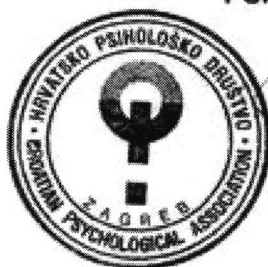
Ovaj zakon također predstavlja i temelj za jačanje psihološke struke, pružajući stabilan okvir za razvoj i unapređenje mentalnog zdravlja naših građana kroz uspostavljanje mehanizama za praćenje i analizu socijalnih utjecaja psiholoških intervencija.

Nakon donošenja zakona, zamjetan je pozitivan pomak u položaju psihologa u društvu što svakako doprinosi destigmatizaciji pitanja vezanih za mentalno zdravlje i dobrobit općenito. Osnajivanje struke, priznavanje njezine važnosti te podrška u smislu boljih uvjeta rada odrazili su se na motivaciju psihologa i povećanje njihove uloge u različitim sektorima. Uspostavljanje mehanizama za suradnju s poslodavcima doprinijelo je promicanju mentalnog zdravlja djelatnika na radnom mjestu. Uz to, zajednički napor stručne zajednice u suradnji s vladinim i nevladinim sektorom pomogao je ostvarivanju pozitivnih društvenih promjena.

Stoga, sa željom da dijelimo ovo iskustvo s vama, vjerujemo da će postojeća inicijativa u Bosni i Hercegovini rezultirati donošenjem Zakona o psihološkoj djelatnosti, te daljnjim razvojem snažne i etički odgovorne psihološke struke, od koje će građani imati koristi, a društvo će cijeniti njezin doprinos.

S poštovanjem

**PREDSJEDNIK HRVATSKOG
PSIHOLOŠKOG DRUŠTVA**

Josip Lopžić

Sindikata radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo
Obala Kulina bana 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Broj: 871/23
Sarajevo, 01.11.2023. godine

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
n/r premijera
e-mail: info@fbihvlada.gov.ba

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Predstavnički dom
n/r predsjedavajućeg
Dom naroda
n/r predsjedavajućeg
e-mail: info@parlamentfbih.gov.ba

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
n/r ministra
e-mail: info@fmrsp.gov.ba

Vlada Kantona Sarajevo
n/r premijera
e-mail: premijer@vlada.ks.gov.ba; azra.koldzo@vlada.ks.gov.ba

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo
n/r ministricice
e-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba

Predmet: Inicijativa za donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti, traži se

Poštovani,

Obraćamo Vam se ovim putem sa inicijativom da se po hitnoj proceduru nastave aktivnosti u vezi donošenja Zakona o psihološkoj djelatnosti Federacije Bosne i Hercegovine, a kojim će se, po prvi put regulisati djelatnost psihologa. Podsjećamo da Bosna i Hercegovina nema zakon koji reguliše djelatnost psihologa ni na državnom, ni na entiteskom nivou, iako je Vlada Federacije BiH još početkom 2014. godine donijela odluku o donošenju Zakona o psihološkoj djelatnosti koji je trebao biti usvojen te iste godine. Šest godina nakon toga, tačnije u decembru 2020. godine, Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH zadužio je Vladu Federacije BiH da pripremi Zakon o psihološkoj djelatnosti i uputi ga u parlamentarnu proceduru. Tokom 2021. godine Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je uradilo radnu verziju ovog zakona, provelo sve potrebne procedure, te je isti upućen u parlamentarnu proceduru. Prema našim saznanjima, u decembru 2021. godine od strane Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH usvojen je Nacrt Zakona o psihološkoj djelatnosti, dok je u aprilu 2022. godine podrška usvajanja izostala u Domu naroda Federacije BiH, tako da je Zakon o psihološkoj djelatnosti vraćen ponovo u proceduru u formi prednacrta.

tel/fax: 033 667 287, mob: 062 933 674
www.sindikatzdravstvaks.ba; e-mail: sindikatzdravstvaks@hotmail.com
ID:4202158440004; TRN: 1344601000009367 ASA banka d.d. Sarajevo

Sindikata radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo

Obala Kulina bana 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Naglašavamo da je cilj Zakona o psihološkoj djelatnosti sistemsko uređenje ove djelatnosti, a to podrazumjeva utvrđivanje prava na samostalno obavljanje poslova u struci, pripravnički staž, stručni ispit, organizovanje komore psihologa i izdavanje licence, prava i obaveze psihologa i korisnika usluga psihologa, način obavljanja djelatnosti psihologa, te nadzor nad obavljanjem ove djelatnosti.

Imajući u vidu navedeno, te da je naše društvo, usljed proteklog rata, pretrpjelo kolektivnu traumu, da je u vrijeme pandemije Covid-19 i postpandemijskom periodu povećan broj zahtjeva za uslugama psihologa, da smo svi, kako zbog sigurnosne i ekonomske situacije u Bosni i Hercegovini, ali i cijelom svijetu, izloženi psihološkom pritisku i različitim riziko faktorima, a posebno mladi i djeca, čija eskalacija, svjedoci smo, zna imati tragične posljedice, mi predstavnici Sindikata radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo tražimo da se što prije provedu aktivnosti kako bi se Zakon o psihološkoj djelatnosti stavio u parlamentarnu proceduru, odnosno kako bi se našao na dnevnom redu domova Parlamenta Federacije BiH i, kao zakon od posebnog interesa za Federaciju BiH, konačno usvojio.

Na kraju bi zamoli sve adresate kojim je ovaj dopis dostavljen da, u okviru svoje nadležnosti, poduzmu radnje kako bi se predmetna inicijativa i realizovala što prije.

S poštovanjem,

Dostavljeno (putem e-maila):

- Naslovu x5
- Udruženje „Društvo psihologa u Federaciji BiH“
- a/a

tel/fax: 033 667 287, mob: 062 933 674

www.sindikatzdravstvaks.ba; e-mail: sindikatzdravstvaks@hotmail.com
ID:4202158440004; TRN: 1344601000009367 ASA banka d.d. Sarajevo

SAVEZ SOCIJALNIH RADNIKA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 23/2024

Sarajevo, 14.01.2024

DRUŠTVO PSIHologa U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Predmet: Pismo podrške, dostavlja se

Poštovani,

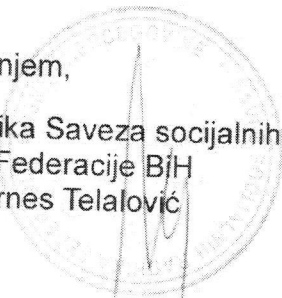
Savez socijalnih radnika Federacije Bosne i Hercegovine opredjeljen je integrisanom pristupu, multisektoralnoj i multidisciplinarnoj saradnji. U vremenu i okolnostima u kojima živimo, a u cilju i boljeg položaja korisnika kojima je potrebna pomoć, jasno definisanje statusa i položaja pomagačkih profesija i njihova međusobna saradnja izuzetno je važna i nepochodna.

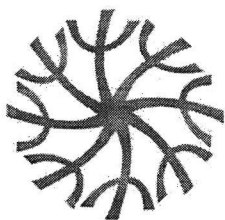
Jačanje položaja i statusa svih profesija smatremo izuzetno važnim pitanjem, stoga ovim putem dajemo podršku vašem nastojanju jasnog definisanja uloge i značaja psihologa kroz zakonski okvir.

Nadamo se da će zakonsko regulisanje statusa i položaja psihologa, doprinijeti jačanju vaše struke i boljem položaju psihologa u bosanskohercegovačkom društvu i doprinijeti još boljoj saradnji sa drugim profesijama.

S poštovanjem,

Predsjednika Saveza socijalnih
radnika Federacije BiH
dr. sci. Mirnes Telalović

ДРУШТВО ПСИХОЛОГА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ASSOCIATION OF PSYCHOLOGISTS OF REPUBLIC OF SRPSKA

Булевар Војводе Петра Бојовића 1А, 78.000 Бања Лука
ЈИБ 4401684510001 ж.р. код "АТOS BANK a.d." 5672412700033178
тел. 00387 65-564-255, 00387 65-684-332

Друштво психолога у Федерацији Босне и Херцеговине
Gajev trg 4
71000 Sarajevo

Premet: Pismo podrške inicijativi za donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Imajući u vidu našu zajedničku posvećenost unapređenju kako same psihološke struke tako i standarda u području psihološke djelatnosti, želimo izraziti podršku u donošenju Zakona o psihološkoj djelatnosti koji će pomoći u ostvarenju ovih ciljeva.

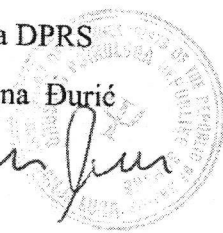
Kroz rad društava psihologa u BiH već duži niz godina se zalažemo da na radnim mjestima psihologa rade psiholozi koji imaju adekvatan nivo obrazovanja u odnosu na opis poslova i radnih zadataka u specifičnim područjima rada, a koji treba biti u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Evropskom standardu obrazovanja psihologa i lokalnim zakonima. Pored toga provodili smo i brojne aktivnosti u cilju unapređenja struke i kvaliteta rada u oblasti dijagnostike i psiholoških tretmana kroz brojne edukativne i istraživačke programe, kao i kontrolu etičkog ponašanja.

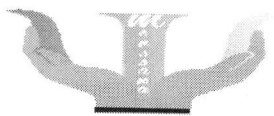
Smatramo da bi donošenje i primjena Zakona unaprijedilo ove aktivnosti i približilo psihološku djelatnost u BiH najvišim evropskim i svjetskim standardima. Pored toga primjena Zakona bi definisala odnos psihologije i drugih bliskih profesija da bi se uspostavio saradnički odnos u okviru odgovarajućih ingerencija.

Želimo vam uspjeh u donošenju Zakon i njegovoj daljnoj primjeni.

Predsjednica DPRS

Dr. sci Dijana Đurić

Udruženje „Menssana“

Udruženje Menssana, Sarajevo
Gajev trg 4/4
71000 Sarajevo
Broj 9/24

Društvo psihologa FBiH
71000 Sarajevo
N/r Mitra Mirković Hajdukov

Predmet: Pismo podrške

Poštovani,

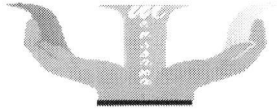
S velikim zadovoljstvom želimo izraziti našu iskrenu podršku u vezi s nedavno usvojenim nacrtom Zakona o djelatnosti psihologa FBiH, koji trenutno prolazi kroz proceduru Parlamenta FBiH. Kao Udruženje Menssana, predstavnici zajednice koja okuplja korisnike usluga u području mentalnog zdravlja, želimo naglasiti koliko cijenimo ovaj značajan korak prema regulaciji psihološke struke.

Svjesni smo izazova s kojima se suočava psihološka struka, a donošenje ovog Zakona predstavlja ključni korak prema uređenju same struke. Posebno smo zahvalni što se u zakonu nalaze odredbe koje imaju za cilj zaštitu korisnika usluga. Razumijemo da je psihološka struka od suštinske važnosti za očuvanje i unapređenje mentalnog zdravlja građana, te stoga podržavamo napore ka usvajanju ovog zakona.

Važno nam je naglasiti da standardi rada psihologa trebaju biti kontinuirano unaprjeđivani, a usvajanje ovog zakona omogućit će pojačan nadzor nad njihovim radom. Ovaj korak će direktno koristiti korisnicima usluga, ali i društvu u cjelini, posebno u kontekstu sprječavanja zloupotreba gdje osobe koje nisu stručnjaci psiholozi predstavljaju kao takvi, nanoseći time direktnu štetu korisnicima usluga.

Zbog svega navedenog, najmanje što mi možemo u ovom trenutku, je vama uputiti pismo podrške i naglasiti vam da stojimo na raspolaganju za sve što mislite da mi možemo pomoći. Izražavamo spremnost da stojimo na raspolaganju za sve što možemo učiniti kako bismo doprinijeli daljim procedurama i implementaciji Zakona o djelatnosti psihologa FBiH.

Gajev trg 4, Sarajevo, Bosna i Hercegovina,
ID broj: 4201832410004, Transakcioni račun: 1541602004560520
e-mail: udruzenjemenssana@gmail.com; www.menssana-sarajevo.org

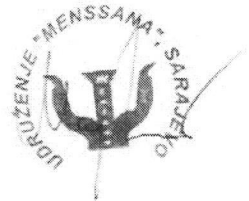
Udruženje „Menssana“

Ukoliko smatrate da naše udruženje može pružiti konkretnu pomoć ili sudjelovati u bilo kojem obliku podrške, molimo vas da nas obavijestite.

S povjerenjem u pozitivan ishod ovog procesa, srdačno vas pozdravljamo.

S poštovanjem,

Ornela Čolić,
predsjednica Udruženja Menssana

02/2024

Sarajevo, 12. januar 2024

Društvo psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Gajev trg 4

71000 Sarajevo

Predmet: Pismo podrške donošenju Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Kao Savez psihoterapijskih udruženja u Bosni i Hercegovini, želimo izraziti našu čvrstu podršku naporima za donošenje Zakona o djelatnosti psihologa. Svjesni smo kako je ovaj zakon ključan za osiguranje visokih standarda u pružanju psiholoških usluga i za jačanje struke psihologa na našem području.

Uviđamo kako je regulisanje psihološke prakse neophodno za razvoj psihologije kao discipline i struke. Smatramo da će jasni pravni okvir sa smjernicama za obrazovanje, licenciranje i etičko ponašanje psihologa omogućiti unaprjeđenje obrazovnih programa, kontinuirano usavršavanje, te poboljšanje istraživanja, dijagnostičkih i terapijskih pristupa.

Nadalje, želimo naglasiti da Zakon o djelatnosti psihologa ne samo da ne ugrožava, već i podržava rad drugih srodnih profesija, omogućavajući im pružanje psiholoških usluga u okviru svojih kompetencija. Stoga pozivamo na dijalog i suradnju sa svim relevantnim stručnjacima radi daljnjeg unapređenja i implementacije ovog zakona.

S poštovanjem,

Prof. dr. med. sc. Mevludin Hasanović, Predsjednik SPUBiH

Ur. broj: 04/I-188/24
Mostar, 29. 1. 2024.

Vlada Federacije BiH
Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
Predstavnički dom Parlamenta FBiH

PREDMET: Podrška Studija psihologije Nacrtu zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine i što hitnijem provođenju svih daljnjih procedura potrebnih za konačno usvajanje Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Studij psihologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru od početka osnivanja podržava i aktivno sudjeluje u svim procesima i prijedlozima koji za cilj imaju donošenje zakona kojim će se regulirati djelatnost psihologa u Bosni i Hercegovini. Suradnice i suradnici studija psihologije podržavaju opravdanost i prihvaćanje Nacrta zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH). Svjesni činjenice da ne samo da želimo pružiti profesionalne i osobne vještine razvoja kroz studij nego i naglašavati etičnost djelovanja u svim područjima prihvaćanje zakona vidimo kao jedino rješenje da aktivno i ugledno pridonesemo razvoju naše struke.

Uz izražavanje ogromne podrške na raspolaganje stavljamo sve svoje resurse u svrhu donošenja Zakona o psihološkoj djelatnosti.

S poštovanjem,

Pročelnica studija Psihologije
Doc.dr.sc. Ivona Čarapina Zovko

Dekan Filozofskog fakulteta
Prof. dr. sc. Dražen Barbarić

UDRUŽENJE/UDRUGA ZA DJEČIJU I ADOLESCENTNU
PSIHIJATRIJU U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ЗА ДЈЕЧЈУ И АДОЛЕСЦЕНТНУ
ПСИХИЈАТРИЈУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ASSOCIATION FOR CHILD AND ADOLESCENT
PSYCHIATRY IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

22.02.2024.god.

Društvo psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine
Gajev trg 4
71000 Sarajevo

Predmet: Pismo podrške donošenju Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Kao Udruženje/Udruga za dječiju i adolescentnu psihijatriju u Bosni i Hercegovini želimo izraziti našu podršku naporima za donošenje Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH.

Upoznati smo sa problemima s kojim se suočavate te smo svjesni da postoje slobodni pojedinci koji ne zadovoljavaju sve zakonske kriterije za obavljanje djelatnosti psihologa te djeluju u skladu sa vlastitim kriterijima i potrebama tržišta, što je jako opasno i može ostaviti nesagledive posljedice.

Neophodno je, i u interesu Federacije, da se predloženim zakonom urede prava psihologa na samostalno obavljanje poslova u struci, pripravnčki staž, stručni ispit i izdavanje licence, prava i obaveze psihologa i korisnika njihovih usluga, način obavljanja djelatnosti psihologa, komora psihologa, te nadzor nad obavljanjem djelatnosti psihologa.

Uviđamo kako je reguliranje djelatnosti psihologa neophodno za razvoj psihologije kao discipline i struke, te da je predloženi zakon bitan za osiguranje viskih standarna u provođenju psiholoških usluga i jačanja struke psihologa u Federaciji BiH.

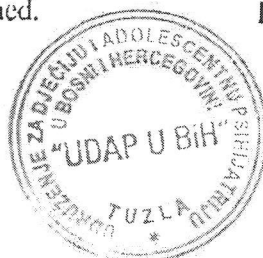
Na kraju želimo naglasiti da je u djelovanju dječijeg i adolescentnog psihijatra, psiholog važan dio dijagnostičkog i terapijskog tima, te se skupa upotpunjavaju za dobrobit korisnika njihovih usluga.

Dajemo bezrezervnu podršku i potporu u implementaciji predloženog zakona.

S poštovanjem,

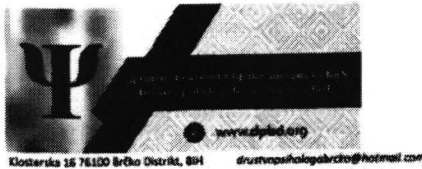
Predsjednica UDAP u BiH
Dr.sc. Martina Krešić Čorić, dr.med.

Dr.sc. Martina Krešić Čorić, dr.med.
Specijalista psihijatrije
Subspecijalista dječje i adolescentne
psihijatrije i psihoterapije
262092257

Generalni sekretar UDAP u BiH
Prof.dr.med.sc. Hermina Kravić

Prof.dr.sc. Hermina Kravić dr.med.univ.
specijalista neuropsihijatrije
subspecijalista dječje i adolescentne
psihijatrije i psihoterapije

Broj protokola: 01-02/24
Datum: 01.02.2024.

Društvo psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine
Gajev trg 4
71000 Sarajevo

Premet: Pismo podrške inicijativi za donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Ovim putem vam želimo pružiti podršku u naporima koje ulažete za donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti, koji će da unaprijedi položaj psihologije u BiH.

Smatramo da je veoma važno da se usvoji Zakon o psihološkoj djelatnosti zbog jačanja struke i pružanju kvalitetnijih usluga svim građanima. Posmatrajući zemlje u okruženju koje posjeduju ovakve i slične pravne okvire, dolazimo do zaključka da je primjetan značajan napredak u vidu jasnijih smjernica rad i ponašanje psihologa.

Donošenjem ovog zakona dolazi ujedno i do podizanja standarda kada je u pitanju pružanje psiholoških usluga, takođe i poštovanje prava korisnika tih usluga kao i etičko ponašanje psihologa. S obzirom na vrijeme u kojem trenutno živimo, a koje postavlja mnoge prijatne i neprijatne izazove pred nas kao profesionalce, a ujedno i pred građane koji koriste naše usluge, s tim u vezi ovaj zakon bi uticao i na povjerenje građana i smanjenje predrasuda prema psihologiji.

Zakon o psihološkoj djelatnosti bi predstavljao svakako i temelj za jačanje i unapređenje psihologije kao struke, samim tim i poboljšanje rada na prevenciji mentalnog zdravlja naših građana, a uz sve to detaljnu analizu psiholoških intervencija koje se odnose na uticaje iz okoline na pojedinca u društvu.

Donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti ujedno i omogućava kvalitetnije učešće kada su u pitanju naučna istraživanja koja se dešavaju na evropskom i svjetskom nivou, a ujedno se tiču i dešavanja u našoj zemlji. Samim tim to dalje nalaže da će se na ovaj način uticati i na bolju dijagnostiku i samo razumijevanje socijalnih promjena i njihov uticaj na mentalno zdravlje.

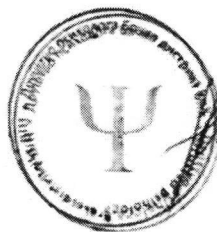
Neophodno je napomenuti i sam značaj ovog zakona kada je u pitanju terapijski aspekt naše struke i jačanje programa i kapaciteta za prevenciju i pružanje podrške svim ranjivim grupama u našoj okolini. Samim tim će poboljšati uključenost i bolju saradnju sa stručnjacima iz srodnih nauka i smanjenju nejednakosti, a imaće veliki uticaj na jačanje zajedničke saradnje u rješavanju problema i promjena koje se događaju u našem društvu u poslednje vrijeme.

Donošenje Zakona o psihološkoj djelatnosti u zemljama u okruženju je omogućilo pristup novim metodama i tehnikama koje su usklađene sa evropskim standardima, a imaju uticaj na podizanje nivoa stručnosti psihologa, što će za rezultat da ima pružanje kvalitetnijih usluga građanima naše zemlje.

Ovaj zakon bi imao veliki uticaj na jačanje psihologije kao struke koja se bavi očuvanjem mentalnog zdravlja pojedinca koji je pripadnik određene grupe i jačanju kapaciteta za dobrobit društva u cjelini.

Želimo da ova inicijativa za rezultat ima donošenjem Zakona o psihološkoj djelatnosti, gdje ćemo svi moći da uživamo u prednostima koje dobijamo sa njim.

S poštovanjem,

Društvo psihologa Brčko distrikta BiH

Nataša Jovanović

Nataša Jovanović

Predsjednica DPBD BiH

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

Mostar, 23.1.2024.g.

Društvo psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Gajev trg 4; 71000 Sarajevo

Predmet: Pismo podrške inicijativi za donošenje Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Upoznati smo da je u proceduru usvajanja upućen Nacrt zakona o djelatnosti psihologa, s čijim smo sadržajem također upoznati, te ovim putem iskazujemo bezrezervnu podršku ovoj inicijativi i iskreno se nadamo da će predloženi Nacrt zakona u izvornoj formi biti usvojen od strane zastupnika oba Doma parlamenta FBiH.

Zakonski uređena oblast psihologije bi doprinijela liječenju osoba s duševnim smetnjama koja zahtijeva veoma kompleksan, timski pristup, gdje u svim europskim, svjetskim pa i našim psihijatrijskim standardima i doktrinama članove tima čine psihijatar, psiholog, socijalni radnik, medicinska sestra i psihoterapeut.

Doprinos psihologa u timu je nemjerljiv, u svim segmentima tretmana pacijenata, a posebno u dijagnostičkom, prognostičkom i svim drugim oblicima praćenja liječenja i krajnjeg ishoda liječenja pacijenata. Samo klinički psiholozi imaju mogućnost primjene adekvatnog psihološkog instrumentarija (testova) kojim se vrši procjena trenutnog psihičkog stanja, intelektualnih i kognitivnih sposobnosti, te praćenje i evaluacija učinka medikamentoznog i psihoterapijskog tretmana.

Psiholog u zdravstvenom sektoru se bavi istraživanjem, prevencijom, dijagnostikom i tretmanom neprilagođenog i aberantnog doživljavanja i ponašanja.

www.upubih.com

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

Psiholozi, s punom odgovornošću i stručnošću, garantujući svojim potpisom i pečatom, u zdravstvenom sistemu učestvuju u:

- radu liječničkih komisija i sistematskih pregleda, periodičnih, ciljanih pregleda u okviru izdavanja uvjerenja za ocjenu radne sposobnosti, sposobnosti za rad kod specifičnih, po život opasnih zanimanja, dozvole za nošenje oružja (gdje je, prema važećim pravilnicima, procjena psihologa obavezna),
- psihodijagnostičkim procedurama (procjena psihomotornog razvoja djece, procjena intelektualnih sposobnosti, procjena kognitivnog propadanja, procjena emocija i ponašanja, procjena ličnosti),
- opsežnim forenzičnim ekspertizama, konsultativno-psihološkim tretmanima i psihoterapijskom radu s oboljelim od malignih oboljenja u svim fazama bolesti, pacijentima s kroničnim i akutnim mentalnim oboljenjima, s ovisnicima o alkoholu i drugim PAT, s djecom, adolescentima u slučajevima svih razvojnih i psihopatoloških poremećaja, kod nasilja i zlostavljanja, preoperativnim pripremanja pacijenata
- analizi radnih mjesta u cilju unapređivanja uslova rada i ergonomskih mjera, timskog rada u odjelu za profesionalnu patologiju i toksikologiju, psihološkim tretmanima izrečenim od strane organa pravosuđa, intervencijama u krizi uzrokovanim stresnim situacijama i traumatskim događajima, podršci svjedocima/žrtvama.
- rad sa specifičnim grupama stanovništva (djeca s poteškoćama u razvoju, žrtve nasilja, osobe kojima je određena mjera obaveznog psihosocijalnog tretmana kao počinioci nasilja u porodici) i drugo.

U europskom a i našem bosanskohercegovačkom zdravstvenom sektoru srodne discipline nisu prepoznate kao zdravstveni suradnici, niti mogu odgovoriti izazovima i potrebama kod gore navedenih procedura. Ove smjernice su jasno navedene u Plavoj knjizi kao i u Pravilniku o specijalizacijama koje je donijelo Ministarstvo zdravstva FBiH, gdje su jasno propisani i definirani uvjeti za obavljanje specijalizacije iz oblasti kliničke psihologije.

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

Poslovi psihologa zahtijevaju visoko sofisticirana znanja koja nadilaze okvire dodiplomskog obrazovanja dvopredmetnih studijskih programa, koji u svojim nastavnim planovima i programima dijelom izučavaju psihologiju.

Razlog za podršku psiholozima proizlazi iz složenosti zadataka kliničke psihologije te visokog nivoa stručne odgovornosti koju sa sobom nosi klinički pristup.

Svim predhodno navedenim, a na osnovu relevantnih zakonskih i podzakonskih propisa koji se primjenjuju u zdravstvenom sektoru FBiH, ovim putem želimo da ukažemo na značaj i odgovornosti koje nose psiholozi u zdravstvu i neophodnost donošenja zakonske regulative o radu psihologa, na koju psiholozi kao imaju pravo.

U nadi da će predložena inicijativa **rezultirati donošenjem Zakona o djelatnosti psihologa**

Srdačni pozdravi i s poštovanjem

Predsjednik Udruge psihijatara Bosne i Hercegovine

Akademik prof. dr. sc. Dragan Babić

